

LAUREA

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

LAUREA LONG 5 | 2024

Marja Päivinen & Riina Hämäläinen

**Mikro-opintojen valmistelu
tekijöiden kokemuksia ja näkemyksiä
valmisteluprosessista**

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Abstrakti

Pienten opintokokonaisuuksien ja mikro-opintojen käyttö ammatillisessa täydennyskoulutuksessa yleistyy Euroopassa. Myös Suomessa erilaisiin tarkoituksiin soveltuvien oppimateriaalien tuottamiseen liittyvä osaaminen, työkalut ja käytänteet kehittyvät nopeasti. Tämän artikkelin tarkoituksena on koota yhteen mikro-opintoja valmistelevien korkeakoulujen työntekijöiden kokemuksia ja oppeja, jotta heidän kokemuksiaan voitaisiin hyödyntää jatkossa.

Artikkeli on tehty osana valtakunnallista 22 ammattikorkeakoulua koskevaan TKI-hanketta, jossa tuotettiin vihreään siirtymään, digitalisaatioon ja muutосkyvykkyyteen liittyviä mikro-opintoja yritysten työntekijöille työn ohessa suoritettaviksi. Yritysten muutосkyvykkyys, vihreä siirtymä ja digitalisaatio -REACT hankekokoaisuudessa mikro-opinnoiksi määriteltiin nonformaalit eli opintopisteittäjättömät opinnot ja formaalit alle kolmen opintopisteen laajuiset kokonaisuudet. Tässä artikkelissa kerrotaan mikro-opintojen valmistelusta ammattikorkeakoulussa sekä herätellään ajatuksia siitä, miten niiden valmistelua voitaisiin tulevaisuudessa kehittää. Keskeiset tulokset esitetään artikkelissa kuvioina ja taulukkona.

Yritysten muutосkyvykkyys, vihreä siirtymä ja digitalisaatio -REACT hankekokoaisuutta rahoitti Euroopan unionin sosiaalirahasto.

Asiasanat: pienet opintokokonaisuudet, mikro-opinnot, opetusmateriaalit, ammattikorkeakoulut

JOHDANTO

Artikkelissa kuvataan mikro-opintojen käytännön valmistelun eri osa-alueita opintojen tekijöiden näkökulmasta. Kyselyaineisto perustuu valtakunnalliseen Yritysten muutoskyvykkyys, vihreä siirtymä ja digitalisaatio -REACT hankkokonaisuuteen, johon osallistui 22 ammattikorkeakoulua eri puolilta Suomea. Poikkeuksellisen laajaa ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä pilotoitiin hankkeessa muun muassa mikro-opintojen valmisteluprosessissa. Opintoja tuotettiin yhteiselle valtakunnalliselle alustalle, joka löytyy osoitteesta www.yritystenmuutoskumppanina.fi.

Laurea koordinoi mikro-opintojen valmistelua Etelä-Suomen suuralueen Yritysten vihreä siirtymä muutoskyvykkyys ja digitalisaatio (REACT-Etelä-Suomi) -osahankkeessa, jossa oli mukana kaikkiaan yhdeksän ammattikorkeakoulua: Laurea, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (Xamk), Arcada, Haaga-Helia, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Hämeen ammattikorkeakoulu, Metropolia, Diakonia-ammattikorkeakoulu, sekä LAB-ammattikorkeakoulu. Työskentelyn tavoitteena oli jakaa mikro-opintojen valmisteluun liittyvää asiantuntemusta ja hyviä käytänteitä. Artikkelin on syntynyt tämän yhteistyön innoittamana ja kuvaa muutosvaihetta kohti uusia ja kehittyneempiä mikro-opintoja. Toteutimme artikkelin Laurean ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) yhteistyönä.

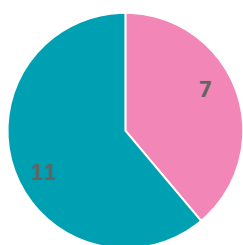
Aineistonkeruuta varten saatiin Laurealta tutkimuseettinen lausunto sekä lupa tutkimukselle. Myös valtakunnallisen hankkeen neljän suuralueen koordinaattorit hyväksyivät kyselyn toteuttamisen. Vastaajat huolehtivat mahdolliset lupakysymykset oman korkeakoulunsa osalta. Vastaukset käsiteltiin luottamuksellisina eikä tuloksista käy ilmi mistä korkeakouluista vastaukset ovat ja ketkä niitä ovat antaneet.

Kyselyllä selvitettiin 1) Ammattikorkeakoulujen erilaiset lähtökohdat valmistella mikro-opintoja, 2) Mikro-opintojen tekoon osallistuvat työryhmät, 3) Mikro-opintoihin käytetyt alustat, 4) Erilaiset hankkeessa tuotetut mikro-opinnot, 5) Mikro-opintojen valmistelun haasteet, 6) Työssä havaitut hyvät käytänteet sekä 7) Tulevaisuuden näkymät mikro-opintojen valmistelussa. Tässä artikkelissa esitetään kyselyn tulokset tiivistettynä kuuteen kuvioon ja yhteen taulukkoon.

AMMATTIKORKEAKOULUJEN ERILAISET LÄHTÖKOHDAT MIKRO-OPINTOJEN VALMISTELUUN

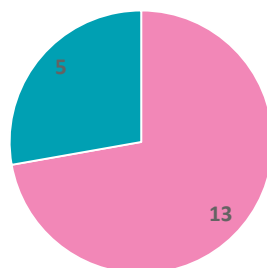
Ammattikorkeakoulujen lähtökohdat mikro-opintojen valmisteluun olivat hyvin erilaiset. Toteutukseen vaikuttivat muun muassa julkaisualusta, saatavilla oleva materiaali sekä rahoittajien vaatimukset. Valmiiden materiaalien käyttö osoittautui joissain tapauksissa haasteelliseksi, koska osa niistä oli tekijänoikeudenaista eikä niitä voinut käyttää ilman tekijänoikeuksien haltijoiden lupaa. Lisäksi lisenssit rajoittivat niiden käyttöehtoja. Hankkeessa suositeltiin materiaalien lisensoimista CC BY-SA 4.0 lisenssillä, sillä se mahdollistaa materiaalin uudelleenkäsitteilyn ja jatkojalostuksen ilman erillistä lupaa.

Aikaisempi kokemus mikro-opintojen valmistelusta AMKeissa

■ Ei aikaisempaa kokemusta
■ Aikaisempaa kokemusta

Käytetyt materiaalit AMKeittain

■ Käytettävissä aikaisempaa materiaalia
■ Teki kokonaan uutta

Materiaalit:

- videoita
- mikro-opintoja
- luentoja
- animaatioita
- podcasteja
- hankkeen tilaisuuksien tallenteita

Kuva 1. Ammattikorkeakoulujen kokemus mikro-opintojen valmistelusta ja käytettävissä olevat materiaalit 18 ammattikorkeakoulussa. Kuva: Marja Päivinen, Laurea-ammattikorkeakoulu.

MIKRO-OPINTOJEN TEKOON OSALLISTUVAT TYÖRYHMÄT

Mikro-opinnot valmistettiin ammattikorkeakouluissa keskimäärin neljän henkilön työllä ja useilla erilaisilla tehtäväroolituksilla tai -roolin yhdistelmillä. Työssä oppimista tapahtui kaikissa rooleissa alkaen käytännön tehtävistä spesifimpiin alakohtaisiin tehtäviin. Jatkokehittämisen aiheiksi esitettiin hankkeen suunnitteluun liittyviä asioita muun muassa työn käytännön toteutuksen, prosessien, aikataulutuksen ja asiantuntijuuden osalta. Tukea työhön antoi tiivis yhteistyö hanketoimijoiden kesken sekä säännöllinen vuorovaikutus kollegoiden kanssa.

VERKKO- PEDAGOGI	MEDIA- ASiantun- Tija	PROJEKTI- PÄÄLLIKKÖ & VERKKO- PEDAGOGI	ERIKOIS- ASiantun- Tija	PROJEKTI- PÄÄLLIKKÖ
<p>OPIN pedagogisen käsikirjoituksen sisällyttämisen mikrokurssiprosessiin ison opinto-kokonaisuuden tapaan: ilmoittautuminen lomakkeineen, tietosuoja- ja rekisteriselosteineen, kurssikuvauksineen sekä verkkokauppaan linkittämiseen.</p>	<p>OPIN mitä mikro-opinnot ovat ja että on tärkeää hyödyntää mediaa ja viedoita, josta niillä voi kertoa paljon lyhyessäkin ajassa. Opin myös käyttämään stokkimateriaalia, kun omaa materiaalia ei ollut käytettävissä.</p>	<p>OPIN järjestelmien teknisistä haasteista ja että yhteistyö opettajan kanssa vaatii selkeää koordinaointia, aikatauluttamista sekä tärkeiden asioiden dokumentaatiota.</p>	<p>OPIN harjoitteluun esiintymistä koulutusvideolla. Opin myös, mitä mikrokurssit ovat ja mikä merkitys niillä on osana koulutustarjontaa.</p>	<p>OPIN mikro-opinnoista, alustoista ja erilaisista ominaisuuksista sekä lisää lisensoinnista.</p>
<p>YLLÄTTÄVÄÄ oli kun tyypillisesti työssäni keskittynyt spesifeihin kysymyksiin, nyt tässä roolissa tein laajemman skaalan tehtäviä.</p>	<p>YLLÄTTÄVÄÄ oli työskentelyn nopeus. Aikaa kului vähemmän kuin olisi kuvitellut.</p>	<p>YLLÄTTÄVÄÄ oli että yhden opintopisteen kurssit olivat niin suosittuja. Ensimmäisen kauden aikana oli jo 110 osallistujaa.</p>	<p>YLLÄTTÄVÄÄ oli kuinka haastavaa koulutusvideoiden toteutus on laitteiden avulla niin, että viestintä on riittävän edustavaa, selkeää ja johdonmukaista.</p>	<p>YLLÄTTÄVÄÄ oli soveltuvan alustan sekä tekijöiden löytämisen haastavuus hankkeen lyhyen aikataulun puitteissa. Positiivisesti yllätti vapaus valmistaa oman näköisiä sisältöjä.</p>
<p>JATKOSSA on luotava entistä paremmat prosessit ja prosessikuvaukset yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa.</p>	<p>JATKOSSA lisäisin myös toisen henkilön tehtävään monien erilaisten tehtävien vuoksi. Esimerkiksi mediahenkilön ja graafikon yhdistelmä.</p>	<p>JATKOSSA tärkeää olisi koota työryhmä ja rakentaa prosessi hankkeen alussa.</p>	<p>JATKOSSA toteutaisin koulutusvideot erityisesti haastattelujen ja keskustelujen muodossa, koska siten haastateltavan luonnollisuus pääsee esille.</p>	<p>JATKOSSA tehtävään rekrytoitava aiheen asiantuntijan on optimoitava aikataulutus ja työnjako sekä välitettävä päällekkäisyydet.</p>
<p>SAIN TUKEA keskustelun, näkemysten ja tiedonkaon kautta tietohallinnon, viestinnän, avoimen ammattikorkeakoulun asiantuntijoiden ja hankekollegoiden kanssa.</p>	<p>SAIN TUKEA kuukausittaisissa palaverissa, kun kävimme tehtäviä läpi ja päivitimme tilannetta.</p>	<p>SAIN TUKEA kurssi-alustan käyttöön liittyen ja olen tutkenut johtamalla prosessia omassa ammattikorkeakoulussa.</p>	<p>SAIN TUKEA yhteistyöammattikorkeakoululta koulutusvideoiden toteuttamiseen ja muutenkin.</p>	<p>SAIN TUKEA työryhmältä aiheita, asiantuntijoita ja mikrokurssin sijoituspaikkaa ideoitaessa.</p>

Kuva 2. Mikro-opintojen valmistelu eri rooleissa. Kuva: Marja Päivinen, Laurea-ammattikorkeakoulu.

MIKRO-OPINTOJEN JULKAISUUN KÄYTETYT ALUSTAT

Ammattikorkeakoulut hankkivat kukin itse mikro-opintojensa julkaisuun käytettävän alustan. Tästä syystä erilaisia alustoja oli runsaasti. Tiedot alustoista on kerätty Kuvaan 3.

AMMATTIKORKEAKOULUJEN ALUSTAT MIKRO-OPINNOILLE

<ul style="list-style-type: none">• Canvas• Wordpress Learn-dash-lisäosalla• Seppo• Thinglink• Campfire• Itselearning• Edukamu• Moodle• Sensei• Google• MOOC• Edufication.com• Edunia• Webropol• Howspace• Vuolearning	<p>Ammattikorkeakoulut testasivat eri oppimisalustoja ja joillakin oli käytössään ammattikorkeakoulun itse rakentama alusta.</p> <p>Kyselyyn vastanneet toivoivat tulevaisuudessa käytettävän yhteisesti valittua alustaa yhteistyöhankkeissa. Se olisi kohderyhmän kannalta käytännöllisin ja soveltuvin ratkaisu.</p>	<p>Alustat soveltuvat eri tavoin erilaisiin oppimistilanteisiin.</p> <p>Esimerkiksi Vuolearning koettiin hyvin toimivaksi alustaksi kurssin tekemiselle, mutta sen kustannukset olivat korkeammat kuin esimerkiksi WordPressissä.</p> <p>Kirjautumisen helppous oli yksi valintakriteeri. (Google)</p> <p>Joissain aiheissa suosittiin pelillisyyttä. (Seppo)</p> <p>Jotkut valitsivat alustan, johon oli jo aiemmin totuttu. (Canvas, MOOC, Moodle)</p>
---	---	--

Kuva 3. Ammattikorkeakoulujen käyttämät oppimisalustat mikro-opinnoille. Kuva: Marja Päivinen, Laurea-ammattikorkeakoulu.

ERILAISET HANKKEESSA TUOTETUT MIKRO-OPINNOT

Ammattikorkeakoulut tuottivat yhteiselle valtakunnalliselle alustalle erilaisia mikro-opintoja yrityksille vihreästä siirtymästä, muutostyökykydestä ja digitalisaatiosta. Erityyppiset opinnot on esitelty kuvassa 4.

HANKKEESSA TUOTETUT MIKRO-OPINNOT

Hankkeessa tuotettiin opintoja valtakunnalliselle alustalla

www.yritystenmuutoskumppanina.fi

Tuotetut opinnot jaoteltiin:

- **Inspiraatioihin**, jotka ovat lyhyitä tietoiskuja
- **Mikro-opintoihin**, joissa pidempikestoisia (20 min-26 tuntia) sisältöjä, joita voi seurata myös osissa
- **Syventäviin opintoihin**, jotka sisältävät useampia osia (kestot yli 27 tuntia)

- Valtakunnallinen Yritysten muutostyökykyys, vihreä siirtymä ja digitaalisaatio -hanke jakaantui Pohjois-, Itä-, Etelä- ja Länsi-Suomen suuralueisiin.
- Suuralueilla oli erilliset rahoittajat ja siksi myös hieman erilaiset painotukset mikro-opintojen vaatimusten osalta.
- Mikro-opintoja tarjottiin pk- ja mikroyrityksille valtakunnallisen verkkosivuston, www.yritystenmuutoskumppanina.fi kautta

Kuva 4. Hankkeessa tuotetut mikro-opinnot yrityksille. Kuva: Marja Päivinen, Laurea-ammattikorkeakoulu.

MIKRO-OPINTOJEN VALMISTELUN HAASTEET

Kyselyssä mikro-opintojen valmistelun haasteiksi ilmoitettiin useimmin työn tekemiseen varatun ajan niukkuus sekä oppimateriaalien valmistelu uudella tavalla. Lisäksi alustan hankkiminen ja sen toimintaan liittyvät haasteet, yllättävät ulkoiset vaatimukset sekä valmiin prosessikuvauksen puute koettiin haastavana. Mikro-opintojen valmisteluun liittyvät haasteet on kuvattu tarkemmin kuvassa 5.

REACT-hankkeessa haasteisiin vastattiin muun muassa toteuttamalla Laurean ja Xamk:n yhteistyönä artikkeli mikro-opintojen valmistelusta ”Mikro-opinnot TKI-hankkeiden tuotteena: prosessikuvaus” (Hämäläinen, Ekström & Päivinen 2024). Artikkelissa hyödynnettiin tämän kyselyn vastauksia.

AIKA-RESURSSIEN NIUKKUUS	SISÄLLÖN TUOTTAMINEN	OPPIMIS-ALUSTAN HAASTEET	PROSESSI-KUVAUKSEN PUUTE	ULKOISET RAJOITTEET
Aikaa työn tekemiseen oli liian vähän.	Luoda uudella tavalla tiivis kurssi, jossa kuitenkin käsitellään paljon asioita.	Alustojen ominaisuudet.	Valmista prosessirakennetta ohjaamassa työtä ei ollut.	Mikro-opintojen hyödynnettävyyden rajoitukset.
Aikataulupaineet kohdistuvat pääasiallisesti hankkeeseen varattuun kokonaisuikaan.	Oppisisältöjen valinta, jotta niistä olisi mahdollisimman paljon hyötyä kohderyhmälle.	Soveltuvan alustan hankinta.	Yhteisen ymmärryksen löytäminen toimijoiden välillä ilman prosessirakennetta.	Raportoitiin 1/18 AMK:issa.
Hanketoimijoiden ja opetushenkilöstön aikatulujen sovittaminen hankkeen aikatauluihin oli haasteellista.	Löytää nopea toteutustapa, joka soveltuu kiireiselle oppijalle.	Yhteisen alusta ja kirjautumisratkaisun puute.	Työhön innostaminen koettiin haasteeksi valmiiden prosessien ja konseptien puuttuessa.	
Raportoitiin 11/18:ssa AMK:issa.	Motivoida kiireinen oppija osallistumaan ja suorittamaan kurssin.	Palveluntuottajan ongelmat.	Raportoitiin 2/18 AMK:issa.	
	Tekstitykset vievät aikaa.	Raportoitiin 3/18 AMK:issa.		
	Teksitywspalveluissakin voi joutua korjaamaan itse tekstiä			
	Raportoitiin 6/18 AMK:issa.			

Kuva 5. Työntekijöiden raportoidut haasteet mikro-opintojen valmistelussa. Kuva: Marja Päivinen, Laurea-ammattikorkeakoulu.

MIKRO-OPINTOJENVALMISTELUSSA HAVAITUT HYVÄT KÄYTÄNTEET JAVINKIT

Uutta tehdessä opitaan ja luodaan uusia käytänteitä. Ammattikorkeakoulujen työntekijät kirjasivat mikro-opintojen valmistelusta runsaasti hyviä käytänteitä ja vinkkejä tulevien mikro-opintojen suunnittelun ja valmistelun tueksi. Vinkit on koottu Taulukkoon 1.

Taulukko 1. Hyvät käytänteet ja vinkit mikro-opintojen valmistelussa

HYVÄT KÄYTÄNTEET JA VINKIT MIKRO-OPINTOJEN VALMISTELUSSA	
Kohderyhmä	Kohderyhmien kuuleminen oppimistarpeista, odotuksista ja soveltuvasta mediasta. Oppimateriaalit kestoltaan kyhyiksi, koska kohderyhmällä on vähän aikaa käytettävissä.
Pedagoginen laatu	<ol style="list-style-type: none">1. Tunnista osaamistarve ja kohderyhmä mahdollisimman hyvin.2. Laadi sisällöstä tarvelähtöinen ja selkeä sekä hyvin jäsennelty ja kuratoitu käsikirjoitus.3. Jaottele isompi osaamistavoite alasisältöihin Sisällytä herätteleviä pohdinta-tehtäviä.4. Rakenne monipuoliset mediasisällöt selkeästi.5. Systemaattinen prosessi auttaa kehittämisessä.
Suunnittelu	Ammattikorkeakoulujen yhteisen suunnitelman luomiseen on varattava aikaa ja resursseja. <ol style="list-style-type: none">1. Yhtenäiset ohjeet selkeyttävät kokonaisuuden: työnjaon, markkinoinnin ja viestinnän.2. Selkeä kehittämisprosessi: Mitä? Miksi? Kenelle?3. Resurssointi tehdään ajoissa asiantuntijoiden osallistumisen mahdollistamiseksi.
Muistiot	Tarvitaan uudenlaista täydennyskoulutuksellista huomioimista. Tiedotteet kaikille hankkeen toimijoille.
Visuaalisuus	Videoiden ja animaatioiden käyttö on suositeltavaa, koska ne rikastavat kurssisisältöä.
Hankinnat	Tekstityspalvelu kannattaa kilpailuttaa ja valita turhat täytesanat poistava palvelu.
Tekninen toteutus	Kaikille yhteistyötahoille yksi yhteinen alusta, jolle kurssit tuotetaan. Saavutettavuuskriteerien osalta tarvitaan selkeät ohjeistukset. Uuden materiaalin määrä ja siihen käytettävä aika on varmistettava etukäteen. Mikro-opinnoissa työn määrä on perinteisiin menetelmiin verrattuna suurempi. Lupien hankkimiseen, yhtedenottoihin yms. täytyy varata riittävästi aikaa.
Luovuus	Rohkeasti kokeilemaan. Toteutuksessa on tilaa luovuudelle!

MIKRO-OPINTOJEN VALMISTELUUN KUULUU MYÖS LAADUN VARMISTUS JA TIEDOTTAMINEN

Hyvien käytänteiden mukainen mikro-opintojen valmistelu sisältää hyvän laadun varmistuksen, jotta ammatti-
korkeakouluissa valmistettu materiaali täyttää siltä odotetut vaatimukset (ENQA 2022, Cirlan 2023). Kysyimme
Laurean digitaalisesta koulutuksesta vastaavalta Mikael Uusi-Mäkelältä mikro-opintojen laadun varmistuksesta.
Uusi-Mäkelän (2023) mukaan:

”Korkeakouluissa opetuksen toteuttamista ja suunnittelua ohjataan erilaisin laatujärjestelmin, joita Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi auditoi. Mikro-opintojen yleistyessä nopeasti, on syytä pohtia millä kriteereillä niiden laatua arvioidaan. Mikro-opinnot poikkeavat monin tavoin perinteisistä laatujärjestelmien arvioinnin kohteista esimerkiksi laajuuden tai arvioinnin osalta. Laurea-ammattikorkeakoulussa haastetta on lähestytty kahdelta suunnalta. Ensinnäkin mikrokurssit tunnustetaan pienten osaamiskokonaisuuksien (eng. micro-credentials) kaltaisiksi työelämälähtöisiksi koulutuksiksi, joten niihin voidaan soveltaa samoja kriteereitä soveltuvin osin (kts. Euroopan neuvoston suositus 2022), ja näin niitä voidaan sisällyttää osaksi laajempia kokonaisuuksia. Toisaalta mikrokurssit nivELYVÄT muuhun korkeakoulun koulutustarjontaan ja ne nähdään portteina muiden koulutustuotteiden (esim. tutkintokoulutus, avoin amk) pariin. Näin niiden tuottamista voidaan ohjata kuten muutakin tarjontaa. Laureassa tämä tarkoittaa esimerkiksi verkko-opetuksen laatukriteereitä sekä MOOC-opintojen laatukriteereitä.”

Laadukas mikro-opinnon toteutus täyttää pääasiallisen tehtävänsä, jos materiaali on tavoittanut kohderyhmänsä, koulutukseen on osallistuttu ja oppimista on tapahtunut. Kohderyhmän tavoittamisessa tiedottamisella ja markkinoinnilla on hyvin tärkeä rooli. Venla Tuohino DIAK:ista on koonnut hankkeessa käytettyjä tiedotus- ja markkinointimenetelmiä Kuvaan 5. DIAK toimi Etelä-Suomen REACT-hankkeessa viestinnän koordinaattorina.

Kuva 6. Mikro-opintojen markkinointi Yritysten vihreä siirtymä muutoskyvykkyys ja digitalisaatio REACT Etelä-Suomi -hankkeessa. Kuva: Venla Tuohino Diak.

PIENET OPINTOKOKONAISUUDET JA MIKRO-OPINNOT OSANA JATKUVAA OPPIMISTA

Pienet opintokokonaisuudet tukevat Euroopan neuvoston mukaan joustavaa oppimista erityisesti työelämässä (Euroopan unionin neuvosto 2022). Suomessa muotoillaan parhaillaan EU:n suosituksen pohjalta pienten opintokokonaisuuksien kehitystyötä ohjaavaa kansallista viitekehystä (Opetus ja kulttuuriministeriö 2024). Opetus- ja kulttuuriministeriön (2022a & 2022b) julkaisemassa kansallisessa korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategiassa nostettiin esille TKI-toiminnasta nouseva osaaminen. Sen tulisi osaltaan toimia perustana jatkuvan oppimisen palveluiden kehitykselle ja uudistaa oppimista työelämän kontekstissa. OKM luonnehtikin TKI-toimintaa jatkuvan oppimisen kivijalaksi (Opetus ja kulttuuriministeriö 2022a & 2022b).

Tavoitteena jatkuvan oppimisen strategiassa on mahdollisuuksien uudistaminen ja joustavuus (Opetus ja kulttuuriministeriö 2022b). Pienet opintokokonaisuudet voisivat tulevaisuudessa mahdollistaa tiiviimmän yhteistyön TKI-toiminnan ja jatkuvan oppimisen välillä. Ajan myötä nähdään, integroituu TKI-toiminta vielä vahvemmin osaksi työelämää tukevaa jatkuvaa oppimista.

Pienten opintokokonaisuuksien ja mikro-opintojen kehittämisvaiheessa mukana olleilta tahoilta pyydettiin REACT-hankkeessa lyhyitä tietoisuuksia. Esitykset koottiin ”Mikro-opinnot nyt ja tulevaisuudessa” webinaariin 15.11.2023. Tallenne esityksistä on nähtävissä Etelä-Suomen REACT-hankkeen digityökirjassa (Humanistinen korkeakoulu 2023). Tallenne löytyy osoitteesta <https://react.humak.fi/mikro-opinnot-nyt-ja-tulevaisuudessa/>.

LOPUKSI

Tämän artikkelin kyselyaineisto pohjautui valtakunnalliseen REACT-hankkeeseen osallistuneiden korkeakoulujen työntekijöiden vastauksiin. Ammattikorkeakoulut pilotoivat mikro-opintojen valmistelua mikro- ja pk-yrityksille hyvin erilaista lähtökohdista. Mikro-opintojen valmisteluun vaikuttivat kussakin korkeakoulussa muun muassa olemassa olevat julkaisualustat, käytettävissä olevat valmiit aineistot sekä projektitiimin kokoonpano. Hankkeessa toteutetun kyselyn vastauksissa korostui erityisesti se, että mikro-opintojen valmistelussa tulisi huomioida realistinen aikataulutus, visio opintojen rakenteesta, kohderyhmän tarpeet, mikro-opintojen markkinointi sekä ammattikorkeakoulujen välisen yhteistyön vahvistaminen.

Lähteet

Cirlan, E. 2023. [Approaches to Quality Assurance of Micro-credentials. A report on policies and practices to assure the quality of micro-credentials in the European Higher Education Area.](#) Implementation and Innovation in quality assurance through peer learning (IMINQA) project. European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA). Viitattu 30.5.2023.

Euroopan unionin neuvosto. 2022. [Neuvosto suosittelee eurooppalaista lähestymistapaa pieniin osaamiskokonaisuuksiin.](#) Lehdistötiedote 16.6.2022. Viitattu 1.9.2023.

ENQA. 2022. [ENQA on-line event: External quality assurance of micro-credentials.](#) 27.9.2022.

Yritysten vihreä siirtymän, muutосkyvykyys ja digitalisaatio (REACT, Etelä-Suomi). [Digitaalinen työkirja.](#) Viitattu 30.5.2024.

Hämäläinen, R., Ekström, M. & Päivinen, M. 2023. [Mikro-opinnot TKI-hankeiden tuotteena: prosessikuvaus.](#) Teoksessa: Rajahonka, M. & Haapaniemi, H. (toim.). Luovia menetelmiä ja älykkäitä ratkaisuja. Digitaalisen talouden vahvuusalajulkaisu 2023. . Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu: Xamk kehittää 233.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2022a. [Maailman osaavimman ja sivistyneimmän kansan kotimaaksi. Kansallinen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia.](#) Viitattu 30.5.2023.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2022b. [Maailman osaavimman ja sivistyneimmän kansan kotimaaksi Korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia pohjautuu korkeakoulujen tahtoon uudistua ja uudistaa yhteiskuntaa.](#) Tiedote 9.12.2022. Viitattu 30.5.2023.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024. [Pienten osaamiskokonaisuuksien kansallinen viitekehys/linjaus Luonnos Huhtikuu 2024 \(pdf\).](#)

Uusi-Mäkelä M. 2023 Sähköpostiviesti 20.11.2023. Julkaisematon.

Valtakunnallinen hankekokonaisuus, Yritysten muutoskyvykkyys, vihreä siirtymä ja digitalisaatio -REACT hanke jakautui neljän eri suuralueen, Etelä-, Itä-, Länsi- sekä Pohjois-Suomen, hankkeiksi. Hankkeet rahoitettiin Euroopan sosiaalirahaston REACT-EU rahoituksella osana Euroopan unionin Covid-19 pandemian johdosta toteuttamia toimia.

**Copyright® tekijät ja
Laurea-ammattikorkeakoulu 2024
CC BY-SA 4.0, pl kannen kuva**

Kannen kuva: Tumisu, Pixabay

Tekijät:

Marja Päivinen, Laurea-ammattikorkeakoulu

Riina Hämäläinen, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

ISSN 2489-9690